

HRVATSKA ODBOJKAŠKA UDRUGA
Zagreb, Haulikova 6

**PRAVILNIK
O STJECANJU ZVANJA I
NAPREDOVANJA ODBOJKAŠKOG
SUCA**

Zagreb, 17.prosinca 2012. godine

Temeljem odredbe članka 33. Statuta Hrvatske Odbojkaške Udruge, Upravni odbor, na prijedlog Sudačke komisije, na svojoj redovitoj sjednici održanoj 17.12.2012. donosi sljedeći

PRAVILNIK

O STJECANJU ZVANJA I NAPREDOVANJA ODBOJKAŠKOG SUCA

Članak 1.

Sukladno razini stečenog znanja potvrđeno odgovarajućim ispitom suci RH razvrstani su u svom zvanju kojemu pripada odgovarajuće znakovlje na:

zvanje	znakovlje
SUDAC PRIPRAVNIK	ZNAMENJE PLAVE BOJE
OPĆINSKI-GRADSKI SUDAC	ZNAMENJE BOJE BRONCE
ŽUPANIJSKI SUDAC	ZNAMENJE BOJE SREBRA
NACIONALNI SUDAC	ZNAMENJE BOJE ZLATA
MEĐUNARODNI SUDAC	ZNAMENJE FIVB-e
SUDAC FIVB-e	ZNAMENJE FIVB-e

Znakovlje sudaca odbojke na pijesku i sudaca hendikepiranih odbojkaša određeno je u pravilnicima odgovarajućih povjerenstava.

I. SUDAC PRIPRAVNIK

Članak 2.

Može postati građanin RH ili strani državljanin sa stalnim prebivalištem u RH, koji je navršio 16 godina starosti, te ispunio ostale uvjete predviđene ovim Pravilnikom.

Članak 3.

Molbu za polaganje ispita za zvanje sudac pripravnik pristupnik dostavlja Izvršnom odboru Udruge sudaca područja na kojem obitava.

Članak 4.

Organiziranje priprema i polaganje ispita obavlja osnovna organizacija Udruge sudaca, te na prijedlog Sudačke komisije HOU-e imenuje ispitno povjerenstvo koje obvezatno broji 3 (tri) člana i u svom sastavu ima najmanje dvojicu sudaca zvanja nacionalni sudac i jednog zvanja županijski sudac.

Članak 5.

Ispit se sastoji od teorijskog i primijenjenog dijela i istovjetan je ispitu za zvanje općinski-gradski sudac.

Članak 6.

Ako osnovna organizacija Udruge sudaca ne može ispuniti uvjet iz članka 4., pripremu i polaganje ispita provodi imenovano povjerenstvo na prijedlog Sudačke komisije HOU-e, uz pretpostavku (obvezu) okupljanja većeg broja pristupnika s područja županije.

Članak 7.

Nakon položenog ispita pristupnik stječe zvanje sudac pripravnik.

Članak 8.

Nakon navršenih 18 godina starosti sudac sa zvanjem sudac pripravnik stječe zvanje općinski-gradski sudac.

II. OPĆINSKI-GRADSKI SUDAC

Članak 9.

Može postati građanin RH ili strani državljanin sa stalnim prebivalištem u RH, koji je navršio 18 godina, te ispunio ostale uvjete predviđene ovim Pravilnikom.

Članak 10.

Molbu za polaganje ispita za zvanje općinski-gradski sudac pristupnik dostavlja Izvršnom odboru Udruge sudaca područja na kojem obitava.

Članak 11.

Organiziranje priprema i polaganje ispita obavlja osnovna organizacija Udruge sudaca, te na prijedlog Sudačke komisije HOU-e imenuje ispitno povjerenstvo koje obvezatno broji 3 (tri)

člana i u svom sastavu ima najmanje dvojicu sudaca zvanja nacionalni sudac i jednog zvanja županijski sudac.

Članak 12.

Ako osnovna organizacija Udruge sudaca ne može ispuniti uvjet iz članka 11., pripremu i polaganje ispita provodi imenovano povjerenstvo, na prijedlog Sudačke komisije HOU-e, uz pretpostavku (obvezu) okupljanja većeg broja pristupnika s područja županije.

Članak 13.

Način i uvjeti polaganja ispita propisani su člancima 41. do 47. ovog Pravilnika.

Članak 14.

Nakon položenog ispita pristupnik stječe zvanje općinski-gradski sudac.

III. ŽUPANIJSKI SUDAC

Članak 15.

Ispitu za zvanje županijski sudac može pristupiti općinski-gradski sudac koji je najmanje dvije godine vodio utakmice u tom zvanju i uz obvezatno prilaganje preporuke svoje osnovne organizacije US-a.

Članak 16.

Svaka US županije može prijaviti 5 (pet) pristupnika za polaganje ispita jednom godišnje Sudačkoj komisiji HOU-e do 01.04. tekuće godine.

Članak 17.

Pripremu i polaganje ispita obavlja županijska organizacija US-a, te na prijedlog Sudačke komisije HOU-e imenuje ispitno povjerenstvo koje obvezatno broji 3 (tri) člana koji moraju imati najmanje zvanje nacionalni sudac.

Članak 18.

Teorijski ispit polaže se pred povjerenstvom u kojem se nalaze 3 (tri) člana koji moraju imati najmanje zvanje nacionalni sudac.

Ispitno povjerenstvo imenuje Sudačka komisija HOU-e skrbeći se da imenuje članove sa stručnim iskustvom te da troškovi polaganja budu razumni.

Predsjednik povjerenstva mora biti jedan od članova Sudačke komisije HOU-e sukladno članku 44. ovog Pravilnika.

Članak 19.

Primijenjeni dio ispita pristupnik polaže na redovitim natjecanjima na razini županije. Pristupnika ocjenjuju nadzornici suđenja s liste 1A lige.

Članak 20.

Način i uvjeti polaganja ispita propisani su člancima 41. do 47. ovog Pravilnika.

Članak 21.

Nakon položenog dijela primijenjenog ispita pristupnik stječe zvanje županijski sudac.

Članak 22.

Sudačka komisija HOU-e proglašava suce u zvanje županijski sudac na području RH.

IV. NACIONALNI SUDAC

Članak 23.

Pripremu i polaganje ispita obavlja županijska US-a na čijem se području održava ispit.

Članak 24.

Polaganju ispita za zvanje nacionalni sudac može pristupiti županijski sudac, koji je za 2 (dvije) godine provedene u tom zvanju vodio odbojkaške susrete i uz obvezatno prilaganje preporuke svoje osnovne udruge.

Članak 25.

Svaka regija ima pravo do 31.01. tekuće godine prijaviti najviše 5 (pet) pristupnika za polaganje ispita za zvanje nacionalni sudac.

Članak 26.

Teorijski ispit polaže se pred povjerenstvom u kojem se nalaze 3 (tri) člana, od kojih jedan mora imati zvanje međunarodni sudac, a preostala dvojica najmanje zvanje nacionalni sudac,

uz uvjet da su sudili na A listi. Ispitno povjerenstvo imenuje Sudačka komisija HOU-e, skrbeći se da imenuje članove sa stručnim iskustvom te da troškovi polaganja ispita budu razumni. Predsjednik povjerenstva mora biti jedan od članova Sudačke komisije HOU-e sukladno članku 44. ovog Pravilnika.

Članak 27.

Primijenjeni ispit pristupnik polaže pred ispitnim povjerenstvom.

Ispitno povjerenstvo imenuje Sudačka komisija HOU-e prije svega iz svog sastava, skrbeći da imenuje članove sa stručnim iskustvom, te da troškovi polaganja ispita budu razumni.

Ispitno povjerenstvo čine 3 (tri) kontrolora suđenja s liste A državnih liga, od kojih najmanje jedan mora biti u zvanju međunarodni sudac.

Članak 28.

Način i uvjeti polaganja ispita propisani su člancima 41. do 47. ovog Pravilnika.

Članak 29.

Nakon položenog ispita pristupnik stječe zvanje nacionalni sudac.

Članak 30.

Sudačka komisija HOU-e proglašava suce u zvanje nacionalni sudac na području Republike Hrvatske.

V. MEĐUNARODNI SUDAC

Članak 31.

Pristupnik za zvanje međunarodni sudac postaje nacionalni sudac koji položi ispit pred odgovarajućom komisijom FIVB-e sukladno propisima FIVB-e. Prijavu pristupnika FIVB-i na seminar za međunarodne suce podnosi IO HOU-e na prijedlog Sudačke komisije.

Članak 32.

Suci koji su zadnje četiri godine sudili na 1A listi, nisu stariji od 40 godina i bili stupnjevani u prvi 40% u dvije natjecateljske sezone i moraju biti 3 (tri) godine prijavljeni međunarodnoj odbojkaškoj organizaciji, stječu pravo za predlaganje sudjelovanja na međunarodnom seminaru pristupnika za međunarodne suce u organizaciji FIVB-e.

Pristupnik za međunarodni seminar mora usto ispuniti sve zahtjeve koje propisuje FIVB.

Zvanje međunarodni sudac dodjeljuje FIVB u skladu sa svojim propisima.

Bude li više pristupnika za međunarodni seminar, IO HOU-e, na prijedlog Sudačke komisije, odredit će pristupnika ili pristupnike, vodeći računa o kvaliteti i stupnjevanju pristupnika u prethodnom razdoblju, ali i o drugim okolnostima značajnim za hrvatsku odbojku.

Pristupnik ne smije u protekle dvije godine biti kažnjavan temeljem stegovnog pravilnika HOU-e, a niti kao državljanin RH.

Članak 33.

Prijedlog pristupnika za prijavu seminara polaganja ispita za međunarodnog suca FIVB-i utvrđuje se krajem natjecateljske sezone temeljem ocjena nadzornika suđenja, a u skladu s člankom 32. i propisima FIVB-e.

Prijavljenom pristupniku za prijavu polaganja ispita za zvanje međunarodni sudac Sudačka komisija HOU-e obvezatna je dostaviti sve materijale za taj ispit na engleskom jeziku.

VI. ZAJEDNIČKE ODREDBE

Članak 34.

Prijava pristupnika za polaganje sudačkog ispita dostavlja se na za to jedinstveno određenom obrascu (aneks ovog Pravilnika).

U prijavi pristupnika za zvanje županijski sudac i nacionalni sudac, osim općih podataka (ime i prezime, dan i mjesto rođenja, adresa, prepostavljeni telefon u stanu i na radnom mjestu), potrebno je naznačiti i sljedeće:

- Prepostavljeni podaci ispita za sudačko zvanje
- Podaci o sudačkim i ostalim odbojkaškim djelatnostima do trenutka prijave
- Prepostavljena pripadnost kluba
- Podaci o tečajevima, seminarima i sličnim skupovima na kojima je pristupnik sudjelovao.

Članak 35.

O polaganju teorijskog i primijenjenog ispita sastavlja se zapisnik na jedinstvenom obrascu za sva zvanja (aneks ovog Pravilnika).

Članak 36.

Sudačke komisije HOU-e koja imenuje ispitno povjerenstvo obavješćuje pristupnika o danu i mjestu ispita, ostalim uvjetima te sastavu ispitnog povjerenstva.

Članak 37.

Pristupnik koji je položio teorijski dio ispita obvezatan je u razdoblju jedne godine od dana polaganja teorijskog dijela ispita položiti i primijenjeni dio ispita, koji mu obvezatno omogućuje imenovatelj ustrojitelj ispita.

Ne učini li to, pristupnik je obvezatan ponoviti čitav postupak polaganja ispita.

Članak 38.

Ne zadovolji li pristupnik na ispitu određenog zvanja, ima pravo na još dva pokušaja polaganja tog ispita. Vremenski razmak između dvaju ispita mora biti najmanje jedna godina za zvanje županijski sudac i nacionalni sudac, a 6 mjeseci za zvanje općinski-gradski sudac. Pri ponavljanju ispita ponavlja se postupak prvog polaganja ispita.

Članak 39.

Nakon trećeg neuspješnog polaganja pristupnik gubi pravo napredovanja u više sudačko zvanje.

Članak 40.

U posebnim slučajevima Sudačka komisija HOU-e, na osobno traženje i uz preporuku osnovne US, može skratiti obvezatno vremensko razdoblje u trajanju dvije godine za napredovanje u više zvanje na jednu godinu.

To skraćenje može ostvariti pristupnik koji je bio trener ili igrač u ekipi I. državne lige u trajanju najmanje 5 (pet) godina.

VII. NAČIN POLAGANJA ISPITA

Članak 41.

Ispit za zvanje sudac pripravnik i općinski-gradski sudac sastoji se od:

1. teorijskog dijela s provjerom ujednačenih pisanih zadataka s područja:
  - poznavanja međunarodnih pravila odbojkaške igre
2. primijenjenog dijela

Ispit za zvanje županijski sudac i nacionalni sudac sastoji se od:

1. teorijskog dijela s provjerom ujednačenih pisanih zadataka s područja:
  - poznavanje međunarodnih pravila odbojkaške igre
  - poznavanje Pravilnika HOU-e
2. primijenjenog dijela

Članak 42.

Teorijski dio ispita polaže se pismeno, odgovorima na pisane zadatke prema međunarodnim ispitnim testovima.

Ako smatra potrebitim, povjerenstvo će pristupniku usmeno postaviti četiri dopunska pitanja s područja netočnih odgovora i pristupnik mora točno odgovoriti na barem dva od četiri postavljena pitanja da bi uspješno položio teorijski dio ispita.

Članak 43.

Položi li pristupnik pismene zadatke iz poznavanja međunarodnih pravila odbojkaške igre za zvanje županijski sudac i nacionalni sudac nastavlja dijelom ispita iz poznavanja Pravila Pravilnika HOU-e.

Ako smatra potrebitim, povjerenstvo će pristupniku usmeno postaviti četiri dopunska pitanja s područja netočnih odgovora i pristupnik mora točno odgovoriti na barem dva od četiri postavljena pitanja da bi uspješno položio teorijski dio ispita.

Članak 44.

Upravni odbor HOU-e imenuje osobe, članove Sudačke komisije, kod kojih se pohranjuju i čuvaju ujednačeni pisani zadaci (testovi) i odgovori na njih i samo te osobe kao voditelji mogu obavljati teorijski dio ispita.

Članak 45.

Pristupnik koji položi teorijski dio ispita može pristupiti primjenjenom dijelu ispita.

Primjenjeni dio ispita pristupnik može polagati samo na utakmicama koje se odigravaju na tri dobivena seta. Od ove odredbe može se odstupiti samo kod ispita za zvanje sudac pripravnik i općinski-gradski sudac.

Na primjenjenom dijelu ispita pristupnik mora potvrditi teorijsku primjenu znanja međunarodnih pravila odbojkaške igre i ne može imati manje od 70% najviše moguće ocjene povjerenstva na ocjenjivačkom obrascu koji se primjenjuje u tom času.

Članak 46.

Zvanje	Dužnost I. suca	Dužnost II: suca	Zapisničar	Razina natjecanja i sustav
Sudac pripravnik	1 utakmica	1 utakmica	1 utakmica	Gradski turnir
Općinski-gradski sudac	1 utakmica	1 utakmica	1 utakmica	Gradski turnir
Županijski sudac	1 utakmica	1 utakmica	1 utakmica	Županijski turnir
Nacionalni sudac	1 utakmica	1 utakmica	1 utakmica	Državni turnir

Pristupnik na primjenjenom dijelu ispita mora ispuniti uvjete sadržane u ovom članku i članku 45. ovog Pravilnika.

Članak 47.

Pristupnik za zvanje sudac pripravnik primjenjeni dio ispita polaže na utakmici/ama koju/je određuje osnovna organizacija US-a (na prijedlog Sudačke komisije HOU-e) u skladu s člankom 46. ovog Pravilnika.

Pristupnik za zvanje općinski-gradski rang primjenjeni dio ispita polaže na utakmici/ama koju/je određuje osnovna organizacija US-a (na prijedlog Sudačke komisije HOU-e) u skladu s člankom 46. ovog Pravilnika.

Pristupnik za zvanje županijski sudac primjenjeni dio ispita polaže na utakmici/ama koju/je određuje osnovna organizacija US-a (na prijedlog Sudačke komisije HOU-e) u skladu s člankom 46. ovog Pravilnika.

Pristupnik za zvanje nacionalni sudac primjenjeni dio ispita polaže na utakmici/ama koju/je određuje Sudačka komisija HOU-e u skladu s člankom 46. ovog Pravilnika.

VIII. NOVČARSKE ODREDBE

Članak 48.

Troškove ispita pristupnik snosi za:

- stručnu literaturu
  - sudačku odjeću, obuću i opremu
  - putne troškove i možebitni boravak u mjestu polaganja ispita
- osnovna organizacija Udruge sudaca pristupnika obvezatna je omogućiti nabavu stručne literature.

Članak 49.

Troškove ispitnog Povjerenstva:

- putne naknade, dnevnice i drugi troškovi sukladno propisima HOO-a za službena putovanja
- nadoknade u obliku pristojbe za obavljanje dužnosti u povjerenstvu snosi organizator ispita.

Članak 50.

Pristupnik (kandidat) na seminar za međunarodne suca FIVB-e troškove putovanja, boravka, pristojbi i ine troškove snosi:

- osobno
- potporom u dijelu troškova ili cjelini osnovne organizacije US
- potporom u dijelu troškova ili cjelini županijske US-a
- potporom u dijelu troškova ili cjelini HOU-e

u slučaju novčane potpore više pristupnika, potpora će se obvezatno ravnomjerno rasporediti na sve pristupnike, a o pristupnicima koji će uživati potporu odlučuju IO HOU-e na prijedlog Sudačke komisije HOU-e.

Ne položi li pristupnik ispit, obvezatan je vratiti u cijelosti iznos novčane potpore.

IX. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 51.

Sastavni dio ovog Pravilnika jesu obrasci:

- prijava pristupnika za ispit
- imenovanje ispitnog povjerenstva
- zapisnik o polaganju ispita
- aneksi navedeni u ovom Pravilniku
- kriteriji za pristupanje primjenjenom dijelu ispita za zvanje nacionalni sudac.

U Zagrebu, 17.12.2012.

Predsjednik UO HOU-e
Zdeslav Barać

